

Característiques agronòmiques i del conreu de la Garnatxa Negra.

Àmbit de difusió: La Garnatxa negra es considerada una varietat de difusió mundial les més de 300000 ha de conreu estimades es troben ubicades preferentment a Espanya, França i Itàlia, malgrat això altres països vitícoles de l'emissari nord o sud tenen superfícies significatives d'aquesta varietat: EEUU (Califòrnia), Mèxic, Argentina, Àfrica del Sud, Argèlia o Austràlia. A Catalunya les 3998 ha registrades l'abril de 2014 estan ubicades preferentment a les DO Priorat, Montsant, Tarragona, Terra Alta, Catalunya i Empordà.

Adaptació climàtica: Varietat amb gran capacitat d'adaptació és comporta bé en les zones tèrmiques entre II i V de l'escala de Winkler, així i tot les característiques dels seus vins varien molt segons la regió tèrmica que està conreada. La seva brotada lleugerament primerenca la pot fer sensible a zones amb freqüents **gelades de primavera** molt. Els fenòmens climàtics que poden incidir més negativament són: **Forts vents** durant la primavera (mes de maig) trencat de la vegetació, **boires i humitats** als voltants de la floració (Increment risc d'esbrima), **temperatures i insolació** excessiva entre enverat i maduració, **estrès hídric** a final d'estiu pèrdua de color "envermelliment" dels grans, **excés de pluges** a finals d'estiu (esclatament dels grans, més Botrytis i pèrdua de grau i color).

Adaptació topogràfica: Prefereix parcel·les ubicades a una altitud moderada 300/500 m, ben drenades, i millor en pendents "costers" que en els fons de les valls. Les exposicions i orientacions variaran segons la climatologia de la zona, prioritzant evitant un excés de insolació en les zones més càlides.

Adaptació edàfica: El millor comportament qualitatiu, es dona en els sòls ben drenats no massa profunds i de textures grosses (pissarra, còdols , graves i pedres) amb moderat contingut en M.O, El nivell de calç del sòl s'ha de considerar en la tria del portaempelt, els nivells de K i Mg poden ésser corregits mitjançant l'adobatge de fons.

Afinitat i adaptació amb els portaempelts: Els portaempelts emprats han de garantir la suficient resistència a la calç i a la secada. Els portaempelts vigorosos especialment el 140-Rugg. i en menor mesura el 110-R no s'han de situar en terres fèrtils, fondes o humides (Totes elles inapropiades per una Garnatxa de qualitat) ja que en aquestes terres poden induir a un excés de vigor i afavorir l'esbrima. Aquests portaempelts poden ésser apropiats per terres pedregoses, poc profundes i de zones seques.

Els portaempelts SO4 i 161-49 no són aconsellables excepte en casos molt especials ja que afavoreixen la sobreproducció contribuint a la pèrdua de color i de graduació.

Elecció del disseny de plantació: En de la densitat de plantació es procurarà tenir cura de mantenir un vigor equilibrat que eviti l'excés d'estrès hídric els anys de secada plantacions entre 2800 i 3400 c/ha poden contribuir segons la profunditat del sòl. Referent al marc de plantació ha de garantir un bon aireig del raïm, sense insolació o exposició excessiva en les zones més càlides.

Sistemes de conducció i poda: La Garnatxa al tenir un port dreçat s'adapta força bé a un emparat relativament senzill (1+2), aquest emparat amb fils superiors fixes o mòbils, ha de permetre un bon repartiment, aireig i insolació del raïm, garantint també que la vegetació pugui estar col·locada dins dels fils superiors en els moments de major risc de ventades.

La garnatxa és una varietat de raïm de pes mitjà i fèrtil en els borrons basals, per aquest motiu se li aplicarà poda curta a caps de 2 borrons. Un nombre excessivament baix de borrons /ha pot contribuir a un vigor excessiu i en anys de pluviometria elevada originà sobreproducció i pèrdues de color i graduació "cargues" de 30 -36000 borrons /ha poden ésser indicades per un gran nombre de situacions. Accepta força bé la prepoda mecanitzada.

Esporga en verd: Les funcions de l'esporga en verd son de gran importància per facilitar el bon granat en els cassos de risc d'esbrima (**retallat de la vegetació** poc abans de la floració). Per facilitar l'aireig del raïm per tal de prevenir la Botrytis i incrementar l'eficàcia dels tractaments fitosanitaris adreçats al raïm (Míldiu, Oïdi, Lobesia, Botrytis ..) això s'aconsegueix amb un **despampolat equilibrat** i moderat en les zones amb risc de cremat del raïm, aquest despampolat contribueix també a una millora de la verema manual i mecànica.

L'aclarida de raïm pot ésser una operació indispensable en els cassos de sobreproducció per tal d'evitar la pèrdua de qualitat.

Protecció fitosanitària: La Garnatxa no és una varietat amb moltes exigències fitopatològiques així i tot la seva sensibilitat al Míldiu és important per aquest motiu es convenient tenir-la ben protegida en els períodes de màxima sensibilitat (floració - gran mida pèsol) aquesta protecció estarà en funció del risc de la zona i any d'acord amb les indicacions del SPV. La sensibilitat a l'Oïdi encara que moderada requereix una bona protecció que es pot fer fàcilment amb sobre pols. Referent a la Botrytis és indispensable una bona actuació preventiva contra la Lobesia acompanyada d'un despampolat regulable segons risc i característiques de la zona els tractaments específics contra Botrytis es poden reservar per les situacions de gran risc. En viticultura ECO el Caldo bordelès, el sofre en pols, la confusió sexual contra la *Lobesia botrana* i el *Bacillus thuringiensis* poden cobrir gran part de les situacions.

La lluita contra Excoriosi (*Phomopsis vitícola*) a la que la Garnatxa té una sensibilitat elevada requereix una actuació preventiva en els estats fenològics DE amb Mancozeb, Maneb i en viticultura ECO amb Sofre mullable. Referent a les malalties de la fusta (Eutipiosi i Llambat "escaldat") l'actuació apropiada és la preventiva que consisteix en la protecció de les ferides de poda (Ciproconazol)o màstics en viticultura ECO.

Maduració i Verema: La màxima qualitat s'obté en la Garnatxa N amb una maduració lenta amb dies amb bon salt tèrmic, clars, sense excessiu estrès hídric, amb temperatures moderades i sense un excés d'insolació o calor. Aquestes peculiaritats fan indispensable un acurat control de maduració tan analític com visual per escollir el moment més apropiat per la verema.

En les elaboracions d'alta gamma la verema manual es pot complementar amb una taula de tria.

La verema mecànica tecnològicament es realitza sense grans problemes si el raïm està en bon estat sanitari, grau de maduració i els ceps no porten sobreproducció. Per les elaboracions de gamma alta caldrà recórrer als darrers avenços tecnològics (separadors - desgranadors, capçals basculants respectuosos amb la vegetació) per tal d'obtenir una verema el més lliure possible de cossos estranys (fulles, fang, sarments,..) i que respectin al màxim les característiques i integritat dels grans. El transport ràpid al celler en condicions apropiades és un complement indispensable per evitar oxidacions i contribuir a la qualitat.

Falset, febrer 2015

Agustí Villarroya Serafini

Enginyer Tècnic Agrícola
Expert en Viticultura